

SUPRAVEGHEREA TEHNICĂ (I)

Dorin CIUNCAN

ABSTRACT

Technical surveillance (I)

This article is part of a series in which the author treats the subject of technical surveillance, as it is regulated in the Penal Procedure Code of Romania, namely in the chapter regarding special methods of surveillance and investigation.

The article's structure and content reveal comments on the conditions in which the Justice of the Peace disposes said measure, on the conditions in which the prosecutor may authorize a maximum of 48 hours for measures of technical surveillance, and also on other relevant aspects, while also taking into consideration the doctrine elaborated by important names in the field of law (S. Grădinaru, A. Lupescu, C. Lupășteanu, A. Puiu, N. Volonciu, A. Barbu, D.L. Julean).

The author brings forth, with an exemplificative role, the case of Rompetrol, presenting jurisprudence from the Constitutional Court of Romania.

In closing, the author draws conclusions regarding the previous regulation.

Keywords: *technical surveillance; judge; prosecutor; constitutional challenge; methods of investigation.*

În art. 139 din Codul de procedură penală, adoptat prin Legea nr. 135 din 1 iulie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 486 din 15 iulie 2010, modificat prin O.U.G. nr. 3 din 5 februarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 98/07.02.2014 este reglementată, ca metodă specială, supravegherea tehnică.

Aceasta este dispusă de judecătorul de drepturi și libertăți¹ - ca magistrat independent - atunci când sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

- există o suspiciune rezonabilă cu privire la pregătirea sau săvârșirea unei infracțiuni contra securității naționale prevăzute de Codul penal și de legi speciale, precum și în cazul infracțiunilor de trafic de droguri, de trafic de arme, de trafic de persoane, acte de terorism, de spălare a banilor, de falsificare de monede ori alte valori, de falsificare de instrumente de plată electronică, contra patrimoniului, de șantaj, de viol, de lipsire de libertate, de evaziune fiscală, în cazul infracțiunilor de corupție și al infracțiunilor asimilate infracțiunilor de corupție, infracțiunilor

¹ Sandra Grădinaru, *Supravegherea tehnică în Noul Cod de procedură penală*, Editura C. H. Beck, București, 2014, pp. 42-43.

împotriva intereselor financiare ale Uniunii Europene, al infracțiunilor care se săvârșesc prin sisteme informatice sau mijloace de comunicații electronice ori în cazul altor infracțiuni pentru care legea prevede pedeapsa închisorii de 5 ani sau mai mare;

- măsura să fie proporțională cu restrângerea drepturilor și libertăților fundamentale, date fiind particularitățile cauzei, importanța informațiilor ori a probelor ce urmează a fi obținute sau gravitatea infracțiunii;

- probele nu ar putea fi obținute în alt mod sau obținerea lor ar presupune dificultăți deosebite ce ar prejudicia ancheta ori există un pericol pentru siguranța persoanelor sau a unor bunuri de valoare.

Supravegherea tehnică poate fi luată în cursul urmăririi penale, pe o durată de cel mult 30 de zile, la cererea procurorului, de judecătorul de drepturi și libertăți de la instanța căreia i-ar reveni competența să judece cauza în primă instanță sau de la instanța corespunzătoare în grad acesteia în a cărei circumscripție se află sediul parchetului din care face parte procurorul care a formulat cererea².

Cererea prin care se solicită încuviințarea supravegherii tehnice se soluționează în aceeași zi, în camera de consiliu, fără citarea părților, dar cu participarea obligatorie a procurorului.

Încheierea prin care judecătorul de drepturi și libertăți se pronunță asupra măsurilor de supraveghere tehnică nu este supusă căilor de atac.

La cererea motivată a persoanei vătămate, procurorul poate solicita judecătorului autorizarea interceptării comunicațiilor ori înregistrării acestora, precum și a oricăror tipuri de comunicări efectuate de aceasta prin orice mijloc de comunicare, indiferent de natura infracțiunii ce formează obiectul cercetării (Art. 140).

Procurorul poate autoriza, pe o durată de maximum 48 de ore, măsurile de supraveghere tehnică atunci când:

a) există urgență, iar obținerea mandatului de supraveghere tehnică în condițiile art. 140 ar conduce la o întârziere substanțială a cercetărilor, la pierderea, alterarea sau distrugerea probelor ori ar pune în pericol siguranța persoanei vătămate, a martorului sau membrilor familiilor acestora; și

b) sunt îndeplinite condițiile arătate mai sus (**art. 141**).

Procurorul pune în executare supravegherea tehnică ori poate dispune ca aceasta să fie efectuată de organul de cercetare penală sau de lucrători specializați din cadrul poliției ori de alte organe specializate ale statului.

Furnizorii de rețele publice de comunicații electronice sau furnizorii de servicii de comunicații electronice destinate publicului sau de orice tip de comunicare ori de servicii financiare sunt obligați să colaboreze cu organele de urmărire penală, cu autoritățile prevăzute la alin. (1), în limitele competențelor acestora, pentru punerea în executare a mandatului de supraveghere tehnică (**Art. 142**).

² Compară cu CEDO, cauzele *Kruslin c Franța*, hotărârea din 4 aprilie 1990 sau *Huvig c Franța*, hotărârea din 24 aprilie 1990, la www.coe.

Orice persoană autorizată care realizează activități de supraveghere tehnică, în baza prezentei legi, are posibilitatea de a asigura semnarea electronică a datelor rezultate din activitățile de supraveghere tehnică, utilizând o semnătură electronică extinsă bazată pe un certificat calificat eliberat de un furnizor de servicii de certificare acreditat.

Orice persoană autorizată care transmite date rezultate din activitățile de supraveghere tehnică, în baza prezentei legi, are posibilitatea să semneze datele transmise, utilizând și o semnătură electronică extinsă bazată pe un certificat calificat eliberat de un furnizor de servicii de certificare acreditat și care permite identificarea neambiguă a persoanei autorizate, aceasta asumându-și astfel responsabilitatea în ceea ce privește integritatea datelor transmise.

Orice persoană autorizată care primește date rezultate din activitățile de supraveghere tehnică, în baza prezentei legi, are posibilitatea să verifice integritatea datelor primite și să certifice această integritate prin semnarea datelor, utilizând o semnătură electronică extinsă bazată pe un certificat calificat eliberat de un furnizor de servicii de certificare acreditat și care permite identificarea neambiguă a persoanei autorizate.

Fiecare persoană care certifică datele sub semnătură electronică răspunde potrivit legii pentru securitatea și integritatea acestor date (**Art. 142¹** introdus prin Legea nr. 255/2013 de la data de 1 februarie 2014)

În dosarul „Romp petrol” s-a decis că interceptarea convorbirilor în au avut bază legală, pentru că faptele comise de acesta afectau securitatea națională.

Anterior, în procesul cu S.R.I., o instanță civilă a acordat despăgubiri pentru **interceptări ilegale**. Magistrații au constatat că decizia irevocabilă a instanței civile, prin care s-a stabilit despăgubirea lui D. P. pe motiv că ar fi fost interceptat ilegal, este greșită. *„Contrar apărărilor formulate de intimații inculpați în cauză, care au invocat nelegalitatea interceptărilor și au solicitat excluderea lor, Curtea constată ... că interceptarea convorbirilor telefonice purtate de inculpatul P. D. C. a fost autorizată în baza ordonanței nr. 002034 din 31.10.2003, emisă de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Cabinet Procuror General, mandat solicitat în conformitate cu dispozițiile Legii nr. 51/1991 privind siguranța națională a României și hotărârii 0034/2004 a Consiliului Suprem de Apărare a Țării”, se arată în motivarea instanței³.*

Solicitând daune morale pentru interceptarea ilegală a convorbirilor telefonice în perioada 2003-2004, cererea a fost admisă⁴.

Instanța a reținut, în esență, existența „faptei” de ascultare a convorbirilor telefonice purtate de la posturi telefonice private sau afectarea vieții private, săvârșită *„cu încălcarea art.3 din Legea 51/1991”*.

³ Potrivit *Mediafax*, M. Stoica, *Condamanări cu executare în dosarul „Romp petrol”*.

⁴ Prin sentința civilă nr.709 din 11.05.2007 pronunțată în dosarul nr.12770/3/2006 de Tribunalul București Secția IV Civilă definitivă prin respingerea apelului (cu opinie separată) și irevocabilă, prin decizia nr.1745 din 18.02.2011 a ICCJ Secția Civilă și de Proprietate Intelectuală

În schimb, în 2014, judecătorii de la Curtea de Apel București au stabilit că „*Interceptările au avut bază legală*”, în condițiile în care faptele comise de omul de afaceri în legătură cu Creanța Libia și cu procesul de privatizare și postprivatizare a Petromidia (cu privire la care cercetările au fost disjuncte) **sunt de natură a aduce atingere siguranței naționale a statului, astfel că nu se poate reține încălcarea articolului 3 din Legea 51/1991.**

Interceptarea convorbirilor telefonice ale inculpatului P. D. C. a avut bază legală, fiind respectate prevederile procesual penale existente **la momentul constatării infracțiunilor**, „*chiar în condițiile în care instanța de contencios european a reținut lipsa de previzibilitate a Legii 51/1991 privind siguranța națională a României, a fost validată, la acea dată, prin decizia Curții Constituționale nr.766/16.01.2007, publicată în Monitorul Oficial nr.25 din 16.05.2007, în sensul că măsurile de supraveghere în cazurile reglementate de Legea 51/1991 rămân supuse procedurii impuse de art. 13 din legea specială, care nu au fost abrogate implicit și nici modificate*”.

Este vorba de decizia nr. 766 din 7 noiembrie 2006 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 10, art. 11 alin. 1 lit. d), art. 13 și 15 din Legea nr. 51/1991 privind siguranța națională a României și art. 24 alin. (4) din Legea nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 25 din 16 ianuarie 2007.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorii acesteia arată că perioada de interceptare a convorbirilor lor telefonice a fost plasată între anii 2001 - 2004, intrând sub incidența unor norme procesual penale diferite. În exercitarea dreptului lor la apărare, inculpații au solicitat instanței de judecată în apel să se pronunțe asupra legalității interceptării convorbirilor și să dispună efectuarea unei expertize tehnice. Acest lucru nu a fost însă posibil, deoarece prevederile Legii nr. 51/1991 și ale Legii nr. 182/2002 împiedică instanța de judecată să declassifice autorizația emisă de procuror, aceasta intrând, potrivit art. 17 lit. f) și g) din Legea nr. 182/2002, în categoria informațiilor secret de stat cu nivelul de secretizare strict secret.

Autorii excepției mai arată că prin dispozițiile legale contestate se încalcă și principiul separației puterilor în stat atât timp cât puterea executivă poate îngădi chiar și judecătorului accesul la informații necesare și utile îndeplinirii justiției și poate refuza declassificarea anumitor documente care, în opinia inculpaților, au fost în mod abuziv cartate ca documente clasificate secret de stat.

Curtea de Apel București - Secția a II-a penală și pentru cauze cu minori și familie susține că excepția de neconstituționalitate este întemeiată pentru următoarele considerente:

Până la modificarea Codului de procedură penală prin Legea nr. 281/2003 înregistrările audio sau video se efectuau - potrivit art. 91¹ din acest cod - în baza unei autorizări motivate a unui procuror anume desemnat de prim-procurorul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel, în timp ce interceptarea comunicațiilor în situațiile ce constituie amenințări la adresa siguranței naționale a României se

efectua în baza unui mandat emis de procuror în condițiile art. 13 din Legea nr. 51/1991 privind siguranța națională a României. Conform art. 10 din Legea nr. 51/1991, activitatea de informații pentru realizarea siguranței naționale are însă caracter de secret de stat, iar accesul la astfel de informații este permis numai anumitor persoane, după o procedură de verificare a acestora de către Oficiul Registrului Național al Informațiilor Secrete de Stat (O.R.N.I.S.S.).

Rezultă, așadar, că, în timp ce autorizațiile emise de procuror în condițiile Codului de procedură penală erau depuse la dosarul cauzei, fiind accesibile instanței de judecată și părților, mandatele emise de procuror în baza Legii nr. 51/1991 au caracter de secret de stat, ceea ce face practic imposibilă cenzurarea lor de către instanța de judecată, nefiind accesibile nici acesteia și nici părților.

Pentru aceste considerente, instanța de judecată apreciază că art. 10 din Legea nr. 51/1991 încalcă art. 16 alin. (1) și (2) și art. 124 alin. (2) din Constituție, existând o inegalitate în privința evaluării înregistrărilor audio între persoanele cercetate pentru infracțiuni ce atrag incidența Codului de procedură penală și persoanele cercetate în condițiile Legii nr. 51/1991. Această diferențiere are implicații în ce privește dreptul la apărare și la un proces echitabil al părților în procesul penal, întrucât poate conduce la o conduită abuzivă a autorităților statului, materializată prin interceptarea unor convorbiri telefonice, urmată de folosirea acestora ca mijloace de probă, fără a exista un mandat emis potrivit legii, situație ce nu poate fi verificată și, deci, cenzurată de instanța investită cu soluționarea cauzei.

În ce privește art. 13 din Legea nr. 51/1991, instanța de judecată arată că, în pofida modificărilor aduse Codului de procedură penală, textul legal criticat permite și în prezent ca, în cazul unor amenințări la adresa siguranței naționale a României, interceptarea comunicațiilor să se facă în baza unui mandat emis de procuror, ceea ce este de natură a aduce atingere art. 26 și 28 din Constituție.

Referitor la art. 15 din Legea nr. 51/1991 care permite în anumite situații și pentru o perioadă limitată să se procedeze la interceptarea comunicațiilor fără autorizarea prevăzută de lege, instanța de judecată apreciază că prin această dispoziție legală se eludează cadrul legal prevăzut de Codul de procedură penală în privința interceptărilor și înregistrărilor audio și video, inclusiv a garanțiilor oferite în această materie.

În sfârșit, instanța de judecată opinează că dispozițiile art. 24 alin. (4) din Legea nr. 182/2002 încalcă prevederile constituționale ale art. 1 alin. (4), art. 21 alin. (3) și art. 24, **în măsura în care declasificarea vizează informații ce sunt necesare ca mijloace de probă ori ca acte procedurale într-un proces penal.**

Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Guvernul apreciază că excepția de neconstituționalitate **este întemeiată** pentru următoarele considerente:

Prevederile art. 10, art. 11 alin. 1 lit. d) din Legea nr. 51/1991 și ale art. 24 alin. (4) din Legea nr. 182/2002 sunt contrare art. 21 alin. (3) și art. 24, art. 16 alin. (1) și art. 1 alin. (4) din Constituție, precum și art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, întrucât limitează ori restrâng sistematic accesul instanțelor de judecată și al părților interesate la mandatul emis de procuror, ca urmare a clasificării acestuia ca document secret de stat.

Procedura de interceptare a comunicațiilor prevăzută de art. 13 din Legea nr. 51/1991 contravine art. 26 și 28 din Constituție, deoarece, din perspectiva interpretării acestor drepturi fundamentale prin prisma jurisprudenței CEDO, conține o serie de garanții esențiale de natură să limiteze la nivel minim amploarea ingerinței autorităților publice în sfera vieții private a indivizilor. Astfel, durata de valabilitate a mandatului este deosebit de lungă (6 luni) și poate fi prelungită pe un termen nedefinit "în cazuri excepționale", legea neprevăzând nici în ce condiții sunt notificate persoanele care au făcut obiectul interceptărilor. Totodată, legea nu conține dispoziții referitoare la certificarea înregistrărilor obținute prin măsuri de supraveghere, modul în care sunt consemnate în procesele-verbale de înregistrare și nicio procedură prin care să fie separate înregistrările ce conțin elemente pertinente pentru apărarea siguranței naționale de cele înregistrări ce nu au acest caracter. De asemenea, nu se prevede nici care este regimul informațiilor obținute întâmplător cu privire la terțe persoane care nu au făcut obiectul mandatului de interceptare, nici nu sunt stabilite limite referitoare la vechimea informațiilor deținute de serviciile secrete și la durata de păstrare a acestora.

În sfârșit, art. 13 din Legea nr. 51/1991 nu prevede în ce condiții informațiile obținute ca urmare a interceptărilor autorizate potrivit textului criticat pot fi utilizate ca mijloace de probă în procese penale, nu reglementează posibilitatea persoanelor interesate de a avea acces la textul interceptărilor sau de a solicita motivat consultarea integralității înregistrărilor atunci când considerente ce țin de apărarea siguranței naționale au făcut ca ele să nu fie consemnate în procesele-verbale și nu oferă posibilitatea solicitării unei expertize referitoare la suportul înregistrării.

Curtea nu poate reține existența unei discriminări în aplicarea legii rezultând din faptul că în cazul autorilor excepției de neconstituționalitate au fost obținute probe prin interceptarea unor convorbiri telefonice **în condițiile Legii nr. 51/1991** privind siguranța națională a României, în timp ce **în alte cazuri** interceptarea convorbirilor telefonice în scopul obținerii de probe judiciare are loc pe baza prevederilor Codului de procedură penală. Justificarea diferenței de reglementare a mijloacelor de obținere a probelor rezidă în obiectul special al Legii nr. 51/1991 și nu încalcă în niciun fel prevederile Constituției.

Probele administrate - **indiferent de procedura legală urmată** - vor fi evaluate uniform de instanța de judecată, cu respectarea contradictorialității și a tuturor celorlalte garanții prevăzute de Codul de procedură penală. Faptul că o probă a fost obținută de organul de urmărire penală în condițiile prevăzute de Legea nr.

51/1991 nu îl împiedică pe judecător să constate, când este cazul, că această probă este neconcludentă întrucât nu corespunde realității sau nu face dovada faptului ori a împrejurării în legătură cu care a fost administrată. Nu există o ierarhie a probelor în funcție de procedura legală după care au fost administrate, astfel că judecătorul are obligația să examineze și să aprecieze toate probele cu aceeași măsură și după aceleași criterii.

În aceeași ordine de idei, Curtea reține că examinarea excepției în lumina Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale nu este de natură să conducă la altă concluzie, deoarece convenția nu tratează regimul probelor, admisibilitatea acestora fiind reglementată de dreptul intern.

Nu poate fi reținută nici obiecția că instanța de judecată nu are acces la cunoașterea mandatului de interceptare a convorbirilor telefonice emis de procuror, Legea nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate prevăzând procedura de urmat în acest scop. Eventualele dificultăți care pot apărea în această privință țin de aplicarea legii, și nu de constituționalitatea ei, iar rezolvarea nu intră în competența Curții Constituționale. În orice caz, accesul dificil la mandatul de interceptare a convorbirilor telefonice emis în scopul și după regulile cuprinse în Legea nr. 51/1991 privind siguranța națională a României nu poate fi apreciat ca o împiedicare a instanței și a părților de a cunoaște, dezbate și evalua înseși probele administrate, care sunt depuse de către organul de urmărire penală la dosar.

Nu se poate reține neconstituționalitatea art. 15 din Legea nr. 51/1991, care prevede un caz excepțional de efectuare de interceptări ale convorbirilor telefonice fără autorizație - pe o perioadă de 48 de ore -, reglementarea având suport în dispozițiile art. 53 din Constituție.

În sfârșit, Curtea constată că, prin prevederile art. 24 alin. (4) din Legea nr. 182/2002, nu se încalcă principiul separației puterilor în stat, deoarece **declasificarea informațiilor secrete de stat este, prin natura sa, o activitate administrativă, de resortul Guvernului, și nu o activitate judiciară.**

Asupra constituționalității dispozițiilor art. 10 și 11 din Legea nr. 51/1991 s-a mai pronunțat prin Decizia nr. 37 din 29 ianuarie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 183 din 3 martie 2004. Cu acel prilej s-a respins ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate.

Curtea Constituțională arată că nu se poate reține nici neconstituționalitatea prevederilor legale atacate care atribuie PROCURORULUI competența de a emite mandate de interceptare a convorbirilor telefonice în condițiile Legii nr. 51/1991, întrucât acestea sunt dispoziții de procedură, pe care legiuitorul este liber să le adopte în baza art. 126 alin. (2) din Constituție, iar, pe de altă parte, nicio altă normă constituțională nu împiedică stabilirea unei asemenea competențe în sarcina procurorului, care, potrivit art. 131 și art. 132 din Legea fundamentală, este magistrat independent, reprezentând interesele generale ale societății și desfășurându-și activitatea pe baza principiilor imparțialității și legalității.

Curtea Constituțională respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 13 și 15 din Legea nr. 51/1991 privind siguranța națională a României⁵.

Curtea Constituțională nu a ținut seama de existența art. X din Legea nr. 281/2003 și se pare că nici guvernul nu a pomenit de art. X din Legea nr. 281/2003...

Revenind la speță, subliniem că interceptarea convorbirilor telefonice purtate de inculpatul P. D. C. era ulterioară 2003/2004. Or, dacă hotărârea Consiliului Suprem de Apărare a Țării, era secretă (0034/2004) ea nu putea fi nici măcar pomenită într-o instanță, fără a fi desecretizată.

Judecătorii au arătat că „*interceptarea convorbirilor telefonice efectuate în baza art. 13 din Legea 51/1991 privind siguranța națională a României nu poate fi privită de Curte ca un mijloc de probă nelegal obținut cu consecința că proba nu poate fi folosită în procesul penal.*”, „*s-au constatat elemente de fapt care, în opinia Curții, au fost de natură să confirme, o dată în plus, existența faptelor astfel cum rezultă, dincolo de orice îndoială, din toate celelalte probe administrate*”. Instanța a menționat că inculpații nu au contestat elementele de fapt din conținutul discuțiilor prezentate, „*ci au reacționat identic, invocând încălcarea drepturilor cetățenești și faptul că interceptările sunt nelegale*”⁶.

Existând dovada unei probleme de drept care a fost soluționată în mod diferit prin hotărâri judecătorești definitive, ar putea apare necesitatea **admisibilității intervenției unui** recurs în interesul legii (conform Art. 472 din Noul Cod de procedură penală).

Potrivit art. 471 C. pr. pen., pentru a se asigura interpretarea și aplicarea unitară a legii de către toate instanțele judecătorești, procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, din oficiu sau la cererea ministrului justiției, colegiul de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție sau colegiile de conducere ale curților de apel, precum și Avocatul Poporului au îndatorirea să ceară Înaltei Curți de Casație și Justiție să se pronunțe asupra chestiunilor de drept care au fost soluționate diferit de instanțele judecătorești.

Cererea trebuie să cuprindă soluțiile diferite date problemei de drept și motivarea acestora, jurisprudența Curții Constituționale, a Înaltei Curți de Casație și Justiție, a Curții Europene a Drepturilor Omului sau, după caz, a Curții de Justiție a Uniunii Europene, opiniile exprimate în doctrină relevante în domeniu, precum și soluția ce se propune a fi pronunțată în recursul în interesul legii.

⁵ Curtea Constituțională, Decizia nr. 37 din 29 ianuarie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 183 din 3 martie 2004

⁶ Anca Lupescu, C. Lupasteanu, *Mediafax*, 28 noiembrie 2014; V.M., *HotNews.ro*; A. Puiu *luju.ro*, 1 decembrie 2014 etc.

Noi trebuie să vorbim de Codul de procedură penală anterior, aplicabil până la data de 1 februarie 2014, care a fost înlocuit de Codul de procedură penală din 1 iulie 2010. potrivit art. 103 și 108 din Legea nr. 255/2013.

Mai înainte, prin Legea nr. 141 din 5 noiembrie 1996, pentru modificarea și completarea Codului de procedură penală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 289 din 14 noiembrie 1996, în Capitolul II, după Secțiunea V s-a introdus Secțiunea VI¹, denumită Înregistrările audio sau video.

Inițial, înregistrările pe bandă magnetică ale unor convorbiri efectuate **cu autorizarea motivată a procurorului desemnat de prim-procurorul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel**, în cazurile și în condițiile prevăzute de lege, dacă sunt date sau indicii temeinice privind pregătirea sau săvârșirea unei infracțiuni pentru care urmărirea penală se face din oficiu, iar interceptarea este utilă, pentru aflarea adevărului, pot servi ca mijloace de probă, dacă din conținutul convorbirilor înregistrate rezultă fapte sau împrejurări de natură să contribuie la aflarea adevărului.

Autorizarea procurorului se dă pentru durata necesară înregistrării, până la cel mult 30 de zile, în afară de cazul în care legea dispune altfel. Autorizarea poate fi prelungită în aceleași condiții, pentru motive temeinic justificate, fiecare prelungire neputând depăși 30 de zile.

Conform Legii nr. 281 din 24 iunie 2003, interceptările și înregistrările pe bandă magnetică sau pe orice alt tip de suport ale unor convorbiri ori comunicări se vor efectua **cu autorizarea motivată a instanței**, la cererea procurorului, în cazurile și în condițiile prevăzute de lege, dacă sunt date sau indicii temeinice privind pregătirea sau săvârșirea unei infracțiuni pentru care urmărirea penală se efectuează din oficiu, iar interceptarea și înregistrarea se impun pentru aflarea adevărului. Autorizația se dă de către președintele instanței căreia i-ar reveni competența să judece cauza în primă instanță, în camera de consiliu. Interceptarea și înregistrarea convorbirilor se impun pentru aflarea adevărului, atunci când stabilirea situației de fapt sau identificarea făptuitorului nu poate fi realizată în baza altor probe.

Prin Legea nr. 356 din 21 iulie 2006 (pct. 47), în vigoare din 6 septembrie 2006, interceptarea și înregistrarea convorbirilor sau comunicărilor efectuate prin telefon ori prin orice mijloc electronic de comunicare se realizează cu autorizarea motivată a judecătorului, la cererea procurorului care efectuează sau supraveghează urmărirea penală, în condițiile prevăzute de lege, dacă sunt date ori indicii temeinice privind pregătirea sau săvârșirea unei infracțiuni pentru care urmărirea penală se efectuează din oficiu, iar interceptarea și înregistrarea se impun pentru stabilirea situației de fapt ori pentru că identificarea sau localizarea participanților nu poate fi făcută prin alte mijloace ori cercetarea ar fi mult întârziată.

Conform Ordonanței de urgență nr. 60 din 6 septembrie 2006 (pct. 1), în vigoare din 7 septembrie 2006, interceptarea și înregistrarea convorbirilor sau comunicărilor efectuate prin telefon ori prin orice mijloc electronic de comunicare se realizează cu **autorizarea motivată a judecătorului, la cererea procurorului** care

efectuează sau supraveghează urmărirea penală, în condițiile prevăzute de lege, dacă sunt date ori indicii temeinice privind pregătirea sau săvârșirea unei infracțiuni pentru care urmărirea penală se efectua, în oficiu, iar interceptarea și înregistrarea se impun pentru stabilirea situației de fapt ori pentru că identificarea sau localizarea participanților nu poate fi făcută prin alte mijloace ori cercetarea ar fi mult întârziată.

Dar art. X din Legea nr. 281 din 24 iunie 2003 privind modificarea și completarea Codului de procedură penală și a unor legi speciale⁷ adăuga : Ori de câte ori **alte legi**⁸ prevăd dispoziții referitoare la dispunerea de către procuror a luării, menținerii, revocării ori încetării măsurii arestării preventive, a liberării provizorii și a obligării de a nu părăsi localitatea, a măsurilor de siguranță prevăzute în art. 113 și 114 din Codul penal, a interceptării și înregistrării convorbirilor, a perchezițiilor, a reținerii și predării corespondenței și a obiectelor trimise de învinuit sau de inculpat ori adresate acestuia, se aplică, în mod corespunzător, dispozițiile prevăzute în art. I din prezenta lege.

Amintim din art. I al legii: interceptările și înregistrările unor convorbiri ori comunicări **se vor efectua cu autorizarea motivată a instanței**, la cererea procurorului, în cazurile și în condițiile prevăzute de lege, dacă sunt date sau indicii temeinice privind pregătirea sau săvârșirea unei infracțiuni pentru care urmărirea penală se efectuează din oficiu, iar interceptarea și înregistrarea se impun pentru aflarea adevărului. Autorizația se dă de către președintele instanței căreia i-ar reveni competența să judece cauza în primă instanță, în camera de consiliu. Interceptarea și înregistrarea convorbirilor se impun pentru aflarea adevărului, atunci când stabilirea situației de fapt sau identificarea făptuitorului nu poate fi realizată în baza altor probe.

Interceptarea și înregistrarea convorbirilor sau comunicărilor pot fi autorizate în cazul infracțiunilor contra siguranței naționale prevăzute de Codul penal și de alte legi speciale, precum și în cazul infracțiunilor de trafic de stupefiante, trafic de arme, trafic de persoane, acte de terorism, spălare a banilor, falsificare de monede sau alte valori, în cazul infracțiunilor prevăzute de Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție ori al unor alte infracțiuni grave care nu pot fi descoperite sau ai căror făptuitori nu pot fi identificați prin alte mijloace ori în cazul infracțiunilor care se săvârșesc prin mijloace de comunicare telefonică sau prin alte mijloace de telecomunicații.

Este vorba de modificarea codului de procedură penală, dar și a tuturor legilor care afectează un proces penal, potrivit codului român de procedură penală.

⁷ Publicată în Monitorul oficial al României, Partea I, nr. 468 din 1 iulie 2003, modificată prin Legea nr. 85 din 25 iunie 2014, publicată în Monitorul oficial al României, Partea I, nr. 466 din 25 iunie 2014

⁸ Vezi și N.Volonciu, Ana Barbu, *Codul de procedură penală comentat, art. 62-135, Probele și mijloacele de probă*, Editura Hamangiu, București, 2007, p.139-140; D.L. Julean, *Drept procesual penal, Parte generală*, Editura Universității de Vest, Timișoara, 2010, p. 262; un alt sens, Sandra Grădinaru, *Supravegherea tehnică în Noul Cod de procedură penală*, Editura C. H. Beck, București, 2014, pp. 84 sqq.